

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Вінницької області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Вінницької області у II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та позитивно оцінюють перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Очікується нижча інфляція та високий рівень девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** (уперше після I кварталу 2020 року): баланс відповідей – 23.8% (у попередньому кварталі – 0.0%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%;
- **зростання цін на товари та послуги нижчими темпами:** 71.4% респондентів очікують, що зростання цін не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 33.3%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво, доходи населення та податкові зміни (графік 2);
- **суттєву девальвацію національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 85.0% респондентів (у попередньому кварталі – 81.0%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 15.0% (у попередньому кварталі – 25.0%), у цілому по Україні – 18.3%. Найоптимістичніше налаштовані керівники підприємств інших видів діяльності (таблиця);
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції вищими темпами:** баланс відповідей – 38.1% (у попередньому опитуванні – 19.0%) (таблиця), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 33.3% (у I кварталі 2021 року – 28.6%). У цілому по Україні баланси відповідей – по 21.0%;
- **зростання інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт вищими темпами:** баланс відповідей – 19.0% (у попередньому кварталі – 4.8%), у тому числі **видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0%). У цілому по Україні баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 4.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 5.0%) (графік 4), у цілому по Україні очікується незначне скорочення працівників – «мінус» 1.0%;
- **високі темпи зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 90.5% та 81.0% відповідно (у I кварталі 2021 року – 95.2% та 76.2%) (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть ціни на сировину, матеріали та енергоносії, а також попит на продукцію (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції вищими темпами:** баланс відповідей – 76.2% (у попередньому кварталі – 61.9%), у тому числі **витрат на оплату праці одного найманого працівника:** баланс відповідей – 85.7% (у I кварталі 2021 року – 76.2%) (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 5).

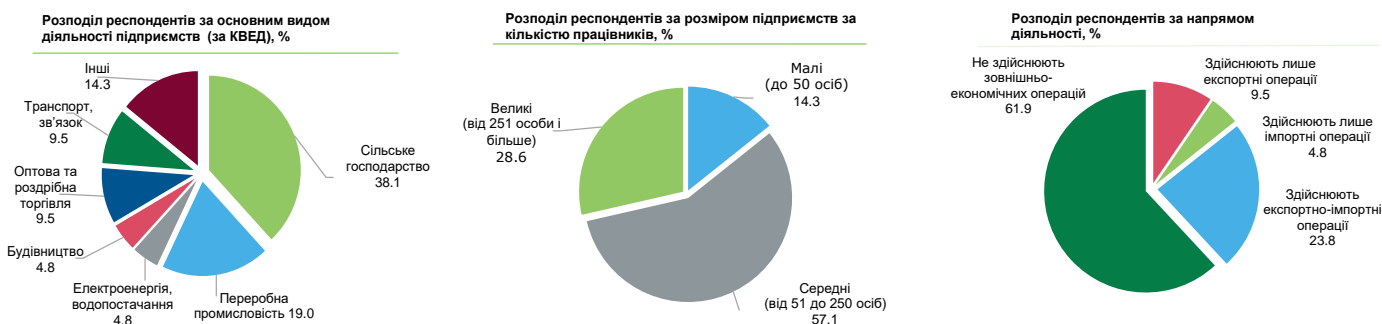
Зросли очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати кредити (45.0% опитаних), надають перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом не змінилися (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти назвали занадто високі ставки за кредитами та надмірні вимоги до застави (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 97.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

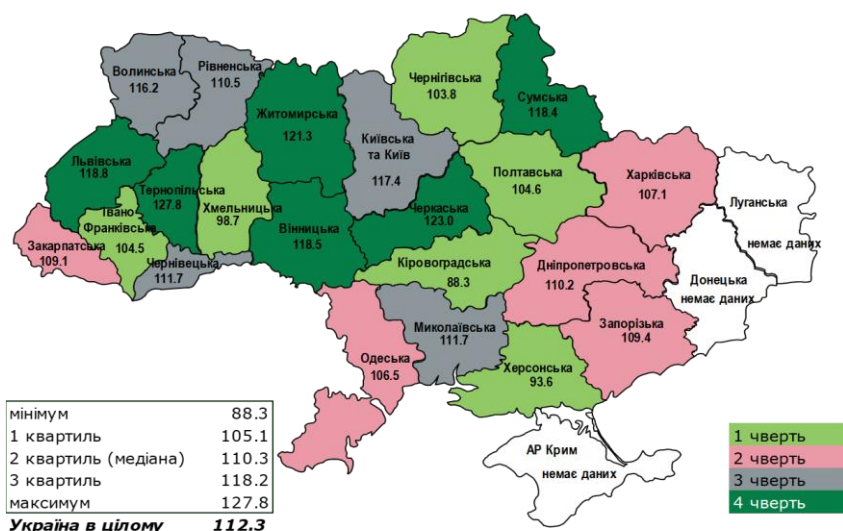
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств добрий:** баланс відповідей – 9.5% (у I кварталі 2021 року – 4.8%) (графік 3), у цілому по Україні баланс відповідей – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний третій квартал поспіль:** баланс відповідей – 0.0%;
- **ресурси вільних виробничих потужностей зменшилися і є недостатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – «мінус» 5.3% (у попередньому кварталі – 4.8%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 07 травня – 01 червня 2021 року;
- опитано всього 21 підприємство;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ДІО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	20.0	5.0	14.3	25.0	15.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	-10.5	0.0	27.3	19.0	38.1
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-10.0	-19.0	-4.8	4.8	19.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	-14.3	0.0	4.8	0.0	25.0
кількості працівників	-19.0	-23.8	-15.0	-5.0	-4.8

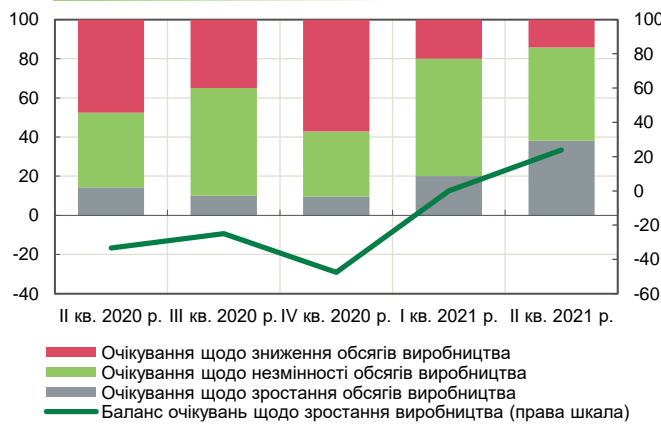
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

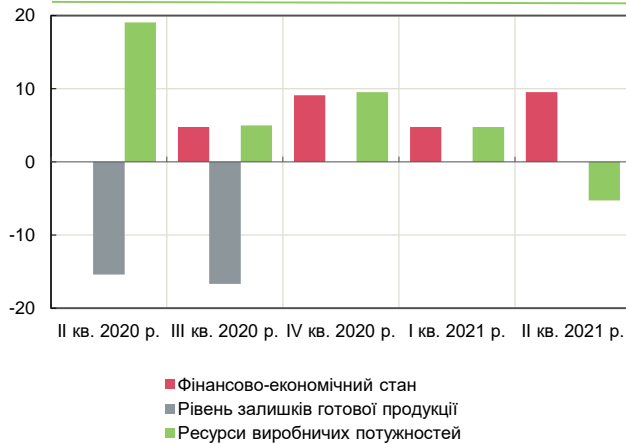
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

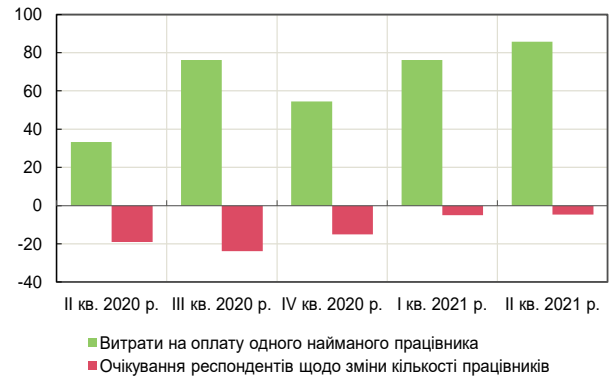
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

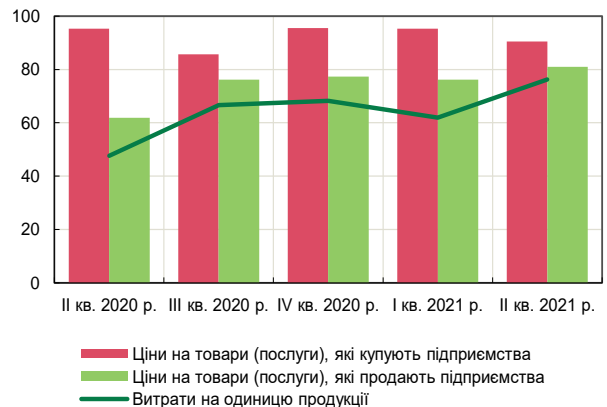
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

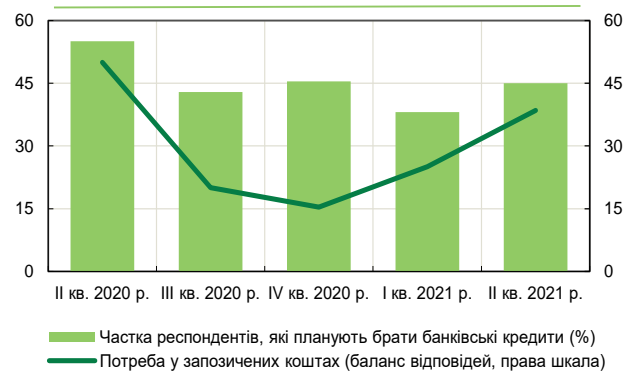
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

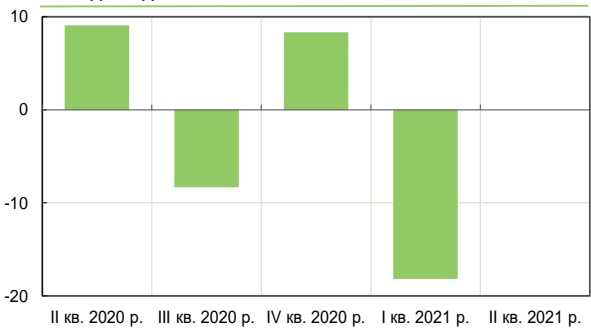
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

